

62, stk. 1, og § 27, stk. 2, der henlægger afgørelsen herom til lærerrådet med rekurs til skolenævnet. Forældrenes ret til at få deres børn optaget i 1. realklasse forudsætter altså, at eleven er oprykket fra 7. klasse.

Det er heller ikke hensigten at ændre de gældende regler om oprykning til 2. og 3. realklasse og om indstilling til realeksamen.

Forslagets gennemførelse i praksis afhænger i øvrigt af, om der kan gives de enkelte skoler muligheder for at udføre den individuelle rådgivning, der skal danne grundlaget for forældrenes afgørelse. Ministeriet har optaget forhandlinger med Danmarks Lærerforening angående dette spørgsmål.

F. Samlæsning i 10. skoleår.

Ved lov nr. 107 af 29. marts 1969 blev folkeskolelovens § 21 ændret således, at der som en frivillig ordning for de enkelte skoler kunne gennemføres praktiske forsøg med fælles undervisning af realafdelingens og 8.-10. klassernes elever. For så vidt angår de egentlige eksamensfag til realeksamen blev ordningen imidlertid begrænset til dansk og orienteringsfag (biologi, geografi og historie) i 8. og 9. skoleår, idet man med hensyn til fremmedsprog, regning, matematik og naturlære anså det for nødvendigt at opretholde delingen af eleverne som den almindeligt gældende ordning, der kun kunne fraviges som led i egentlig forsøgsundervisning i henhold til lovens § 64. For 10. skoleårs vedkommende blev ordningen i det hele begrænset til de eksamensfri fag, således at der på dette klassetrin end ikke kunne gennemføres samlæsning i dansk og orienteringsfag som kontrolleret forsøgsundervisning. Denne begrænsning hvilede på en fortolkning af den såkaldte spærreregulering i § 64, 2. punktum, hvorefter kun sådanne forsøgsordninger kan godkendes i realafdelingen, som ikke har til følge, at elevernes muligheder for at gøre brug af deres skoleuddannelse som grundlag for videregående studier eller for retfærdigheder i andre henseender forringes.

Ministeriet har dog senere fraveget dette standpunkt, idet enkelte skoler med forsøgsrådets anbefaling har opnået godkendelse af fortsat samlæsning i 10. skoleår i dansk og orienteringsfag.

Under hensyn til, at Folkeskolens Læseplansudvalg ikke i sit notat om skolereformen har anset det for nødvendigt at foreslå elevdifferentieringen opretholdt i disse fag i 8.-10. skoleår, finder ministeriet det rimeligt, at de ca. 100 skoler, der indtil nu har gennemført samlæsning i 8. og 9. skoleår i dansk og orienteringsfag, får mulighed for at fortsætte hermed i 10. skoleår med ministeriets godkendelse,

uden at ordningen af den grund underkastes løbende tilsyn og kontrol fra forsøgsrådets side.

G. Lovforslagets økonomiske konsekvenser.

Selve udvidelsen af undervisningspligten (afsnit B) til 8 år fra 1972-73 og til 9 år fra 1973-74 — d. v. s. med virkning for de elever, der nu i 1971-72 går i 7. klasse — vil kunne gennemføres uden mærkbare økonomiske konsekvenser. De nuværende gennemsnitlige klassekvotienter for de kommunale 8. og 9. klasser er så lave (henholdsvis 18,6 og 16,2), at de uden større vanskelighed vil kunne rumme de resterende henholdsvis ca. 6,7 pct. og ca. 15,9 pct. af eleverne uden at overskride det lovmæssige maksimum på 24 elever. Det nuværende samlede antal kommunale 7. klasser (2.880) er også lavere end det samlede antal kommunale 8. klasser + 1. realklasser (2.966).

De ændrede regler for *skolegangens påbegyndelse* (afsnit C) vil heller ikke kræve oprettelse af flere klasser, hvis reglerne administreres som foreslået med opretholdelse af den nuværende aldersfordeling.

Derimod vil den *udvidede statsrefusion* i forbindelse med udbygningen af observationsundervisningen og de skolepsykologiske kontorer (afsnit D) naturligvis påføre staten forøgede udgifter, men det er vanskeligt at sige, hvor stor en del heraf der vil være en følge af den tilskyndelse, som ligger i lovforslaget, og hvor meget der vil skyldes den udbygning, som under alle omstændigheder ville være sket. Desuden må det tages i betragtning, at lovforslaget ikke udelukkende sigter mod en personaletilvækst, men også mod en ændret sammensætning af personalet ved de pågældende institutioner.

Antallet af observationsskoler og heldagsskoler må i løbet af få år forventes øget til ca. 20, henholdsvis ca. 10, der tilsammen vil kunne beskæftige op imod 200 socialpædagoger. Den samlede lønudgift herved vil udgøre ca. 7 mill. kr. årligt, hvoraf 4,2 mill. kr. vil påhvile staten. Med fradrag af det nuværende (bevillingsmæssige) driftstilskud til lønninger, ca. 0,3 mill. kr., bliver nettoforøgelsen ca. 3,9 mill. kr.

Udgifterne ved ansættelse af socialrådgivere og kliniske psykologer ved de *skolepsykologiske kontorer* vil skønsmæssigt udgøre gennemsnitligt ca. 150.000 kr. for hvert af de 80-90 regionale kontorer, som påregnes videreført, eller i alt ca. 13,5 mill. kr. årligt, hvoraf ca. 8,1 mill. kr. vil påhvile staten.

Som følge af mangelen på kvalificeret personale inden for *begge* de omtalte områder kan det ikke forventes, at disse udgifter vil slå fuldt igennem før om 4-5 år. Hertil kommer, at udgiften i finansåret